

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

41. Garrulus: Expressus ex Horatio & Theophrasto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

τινά ψυχῆς κέρασιν, ἐκ φέουρας, καὶ δόλων, καὶ
ἐπιτοκῶν, καὶ κακοτεχνῶν συγκεκμημένω, δια-
δίου, πολυμάρου, παρολόου, φιλοκονου ἐξεργά-
σαοῦ τὰ νοηθέντα, καὶ πιδαιήν, καὶ ἀξιοπιστον, καὶ
ὑποκριτικὴν τὴν βελτίονα, καὶ τὴν ἐναντιωτάτην
ἢ βελήστεας ἐοικῶσαν, οὐδὲν εἰς γούν τὸ πρῶτον ἐ-
τυχῶν, οὐκ ἀπὸ δὲ δόξαι λαθεῖν ὑπερᾶν αὐτῆ, ὡς
εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατα, καὶ ἐπιεικέ-
στατα, καὶ προσέτι ἀπλοικώτατος τε, καὶ ἀφιλό-
στατα.

tatione efforma quam maxime variam ingo-
nij temperaturam, in adolem que ex mendacio,
dolus, periurijs, maleficijs confusam, promp-
tam audacem, versatilem, & ad efficiendum,
quæ cogitasset, nullum refugientem labore,
appositam ad persuadendum, cuique facile
fides habenda videretur: tum quæ mirè simu-
laret, optima quæque ea, quæ à mente essent
diuersissima, præ se ferret. Primum igitur ce-
mo cum illo congressus est, qui non hac cum
opinionem discesserit: ut eum mortalium om-
nium optimum, æquissimumque, præ-
terea simplicissimum, minimè-
que fallacem existi-
maret.

G A R R V L V S.

Expressus ex Horatio, & Theophrasto.

Descriptio XLI.

DEambulabam nuper in via sacra, ut mos est
meus, nescio quid poëricarum nugatum
meditans; certè totus in ijs hærebam acerrima
mentis cogitatione defixus; occurrit aliquis,
quem vix ego de facie noueram, & apprehen-
sa manu, heus, inquit, dulcissimum caput, ut
vales? bene, inquam, ac suauiter, & te vicissim
saluere iubeo: ego viam inire, & ille me calli-
dè insectari, quasi subrimuisset, ne euaderem:
Tandem oceupo, & ut nauiter videbam im-
pudentem, numquid vellet? rogo. Tum ille,
Videris, inquit, amicos non nosse, at ego, si
nescis, eruditus homo sum: Non mora, cœpit,
postquam incaluit, de poësi garrire, quicquid
in buccam, superioris ætatis heroes comme-
morate, de prauitate temporum queri, inge-
nia deterere. Ego interim expectans donec
finiret, modò currebam ocyus, modò consiste-
bam, modò seruo, nescio quid in aurem insu-
surabam, ut me negotium habere conijceret,
& iam præ tædio totus sudore perfusus, me-
cum tacitè scælices Bolanos prædicabam, quos
ferreo cerebro natura hinxisset; fatuus nihil
de garrulitate remittens, mihi narrabat, quod
superiori nocte somnians erat, & tum quæcun-
que in cœna sibi fuerat appoſita, omnia sigil-

latim recensabat, cum frumenta in foro vilè
vænisse pretio, peregrinos esse in hac vrbè
quamplurimos, se agrum in sequentem annum
esse culturum, & cum adhuc nihil responde-
rem, imò, nerè niderem quidem; video, inquit,
te defatigatum, & de discessu cogitantem, sed
nihil agis, te enim vsque detinebo, & quocun-
que ieris, sequar: age, quò te pedes? hic ego,
nihil opus est te vexari; agrorum inuiso, via
transiberina, ad hortos vsque Casaris, homi-
nem tibi ignotum. Esto, inquit, non sum val-
dè occupatus, & minimè piger, libet te, quan-
dò semel cœpimus, comitari. Ad hæc auriculas
demisi, ut solent iniqua mentis aſelli, quoties
vector grauius dorso pondus ingerit. Incipit
deuò garrulus, quasi nihil antea dixisset. Si
bene me noui, inquit, non Viscos, aut Varios
pluris facies. Quis me versus, aut plures, aut
citicus scribit? quis palæstram tam lubricus ex-
pedit? quis pernicious currit? quis suauis can-
tillat? Interpellandi hic locus oportunus vide-
batur, habes, inquam, parentes, aut cognat-
os, qui te saluum velint? neminem, inquit,
omnes extuli, & sepeliui: ò fortunatos, in-
quam, perſice quando cœpisti, solus, ut vides,
reſto, quem te hodie tua garrulitate mactabis.

Etenim

Etenim si Sabella anus vera prædixit, neque mihi gladius hostilis, neque dolor lateris, neque tussis, aut podagra, sed lingua garruli est pertimescenda, idcirco bene monebat prudens saga, ut cum primum ab ephæbis excessissem, garrulos quam diligenter declinarem. Veneramus ad Vestæ, sub horam nonam, sensim extabescente iam Sole; hic foitè citatus vadimonio, aut respondere debebat, aut causa cadere. Tum me hilariter intus, Comoda, inquit, operam litiganti, & tantisper ades, dum citatus respondeo: Moriar ego, respondi, si iam præ lassitudine stare valeo, aut si ullam iuris civilis partem noui: deinde agrotus amicus quando à me conuenietur? at vir bonus, hæreo, inquit, & inter sacrum, saxumque (quod aiunt) isto, te ne, an rem meam relinquere debeam: sed quicquid est, sequeris. Miserum me (mecum aiebam) ad quam aurium lanceam veni? cum ille protrahit me frustra reluctantem.

terim lædit, atque in eo sibi magnopere comis esse videtur, & vrbane. Modò saltare iubet sobrios, modò mercibus iam venditis adducit emptorem, qui pluris emat: modò venit ad testimonium dicendum, cum iam lis dirempta est, modò etiam amico mortuo festinans, & anhelans accersit medicum. Quid quod facilis in omnibus, ea in se recipit, quibus præstandis minimè par sit, & si fortè quaratur de via, præibo, inquit, præibo: mox dux sit itineris, cuius exitum cum inuenire non possit, merito præbet se deridendum. Ad hæc curiosè de exercitu, vestigalibus, iudicijs, sciscitatur à magistratu: & poetis quærit, quonominæ Cyclopi canes appellarentur: miraturque ab Homero prætermisum. Quid si vxor obierit, intempestuos euilatus edit, & in cippo sepulchri auos, abauos, tritaos, totamque genealogiam curat inscribi, addens insuper. Dixi.

INEPTVS.

Descriptio XLII.

STUPIDVS.

Descriptio XLIII.

Expressus
in Theophr.
Ec. stylo
pistori.

Homo est, si quisquam alius, ineptus, qui tempus, quod postulet, nunquam videt: aut plura loquitur, aut se ostentat, aut eorum quibuscum est, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet: in omni denique genere inconcinuus est, & multus. Amicum licet videat occupatissimum, de nugis interpellare non veretur, æstu, febrique iactatum inuisens, futili garrulitate perstreper, omnibus inuisus: eos qui è longinquo itinere recentes adueniunt, & languent de via; ad deambulandum secum inuitat, & cum iam præ tædio, & lassitudine stare non possint; quærit numquid iucunda sit deambulatio; mox inter suos familiares, de sua vxore, aut seruis intempestiue loquitur, & rem aliquam orsus à capite exponit, veterem putà cantilenam, quam omnes centies audierunt, ab ovo tamen, vsque ad mala citare non desinit, cæteris adhæc naufragantibus solus ineptissime ridet, & sibi plaudit, quasi inuenierit, quod pueri in faba. Idem in officiorum minutijs semper multas, quæ maioris momenti sunt negligit; arreptas detriuijs facetas omnino frigidas ludibundus in amicos intorquet, & gratificari putans, in-

Stupidus eiusmodi est, qui cum ad quatuor vsque numeravit, incipit mente confundi, & cum diu calculos in omnem partem versauit, rationesque putauit, rogat ab eo, qui sibi affidet, de ea re minimè cogitans, dic obsecro: summa quanta est? ac si fortè lirem intentauit aliquis, vbi ad eum diem ventum, quo disceptari causa debet, eius oblitus in agrum proficiscitur. Vxore nuper mortua rogat, cur non veniat ad prandium, & eam per seruum iubet accersiri, at illo dicente dominam vixisse: non inquit memineram. idem pileum, quæ habet in capite, zonam, qua cinctus est, sæpè quæritat, & non inueniens, furto sibi surrepta fuisse queritur.

Ex Theo.
Ec.

Hoc inter
casum tri-
buitur
Claudij
Imperat.
ut pueris
& ceteris
figo.

Quid cum aliquis ex familiaribus diem obisse nuntiatur; non credo, inquit, de obitu ad me scripsisset, qui mihi semper fuit de inimicis: si tamen mortuus sit, bene illi vertat. Nec satis, debitas sibi pecunias recipiens, testes adhibet, ad cautionem: cum puero iurgatur, quod cucumeres hyeme non emerit: pratium si à talpis infestetur, pauimento sterat iuber: Canum, si rinxerint,

VRUBI